

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОТІ УЧНІВ У СВІТЛІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ, Україна

Тема навчання була, є і буде завжди актуальною, а використання в цьому процесі комп'ютерних технологій вже є буденністю. Саме вони дають нам змогу полегшувати навчання, поглинати більше інформації, краще сприймати, використовуючи зорові та слухові рецептори. Але на даний момент можна з упевненістю сказати, що проблема зацікавленості дітей у навчанні є болючою проблемою для нашої країни, якщо не для усього світу. Діти надають перевагу розвагам, наприклад, у вигляді комп'ютерних ігор. Їм не цікаво слухати про стародавній світ або про середньовіччя, коли можна пограти в ігри з прекрасною графікою та приємним звуковим супроводом.

Хоч це велика та поширена проблема, але вона вирішувана. Навчання повинно йти нога в ногу з прогресом комп'ютерних технологій і таким чином, давати цікаву та якісну освіту. Основна вимога яка гарантує ґрунтовний розвиток дитини як цілісної особистості та вдосконалення освітнього процесу - формування та розвиток пізнавальної активності учнів, спрямований на отримання сучасних знань та нових вмінь, їх збагаченню та застосуванню.

В умовах входження нашої країни в інформаційну стадію розвитку суспільства в наукових дослідженнях приділяється значна увага проблемі використання сучасних комп'ютерних технологій в освіті (Н.В. Апатов, Р.С. Гуревич, В.Ф. Заболотний, М.Ю. Н.М. Кириленко, О.М. Коваль,), використанню освітніх можливостей мережі Інтернет (Л.В. Брескіна, Н.В. Морзе, А.В. Співаковський).

З метою уточнення понятійного апарату мого дослідження потрібно проаналізувати тлумачення терміну «активність» та «пізнання» як категорії для того, щоб більш детально розібратися у сутності визначення «пізнавальна активність».

Пізнання – здатність до розумового сприйняття та обробки зовнішньої інформації. Цей процес складний і суперечливий, він розвивається поступово «від незнання до знання, а потім до поглибленого знання, і в кінці прямує до самої суті фактів, тобто до істини» [1]. Активність трактується науковими джерелами і як діяльність, і як результат зусиль, і як особистісну рису, і як специфічний стан психіки. У низці джерел визначено, що активність це прояв здатності змінювати оточуючу дійсність відповідно до власних цілей, поглядів, потреб. Активність виражається в потужній ініціативній діяльності. Узагальненою характеристикою активності людини наукова література вважає – «спосіб буття людини у світі, здатність її вносити в дійсність зміни» [2].

Враховуючи вищевикладені трактування понять «пізнання» та «активність», можна зробити висновок, що «пізнавальна активність» це характерні індивідуальні особливості людини в процесі пізнання нею власної діяльності.

Для того, щоб розвинути і вдосконалити пізнавальну активність у сучасному інформаційно-пересиченому просторі, освіта апелює до інноваційних комп'ютерних технологій, як к носіям модернізованих методів і засобів викладання.

Інноваційні комп'ютерні технології першочергово вирішують інформаційні питання забезпечення освітнього процесу, а саме якісного і високого ступеню інформаційної подачі навчального матеріалу, що включає комплексність, доцільність, спадкоємність, альтернативність, чіткість, мобільність і глибину викладу, та забезпечують ефективне

представлення оптимального об'єму інформації яка на даний час актуальна як для учня так і для учителя [3].

Комп'ютерні системи у процесі навчання дають багато корисної інформації в доволі зручній формі. За їх допомогою діти мають можливість простіше створити конкретне, наочно-образне уявлення про якийсь об'єкт, подію, явище. Учні навчаються швидше узагальнювати, систематизувати та порівнювати знання і найголовніше, зручність комп'ютерних технологій створює доступність навчального матеріалу і тим самим підвищує рівень пізнавального інтересу.

Одними з найголовніших характеристик у якісному навчанні є наочність та інтерактивність, що якраз можуть дати мультимедійні технології у вигляді комп'ютерної графіки, анімації, живого відеозображення, звуку, інших медійних компонентів.

Звичайно, в ігрових формах теж важливо кольорове рішення, анімація, відео, але головною перевагою цього мультимедіа є азарт та активність, динамічність і можливість усіх учнів брати участь у процесі. У дітей з'являється потреба в знаннях не тільки для свого розвитку, а й для отримання задоволення від навчального процесу. Також пізнавальна діяльність учнів може бути стимульована призами (висока оцінка), що видаються за вирішення завдань або перемогу у навчальній грі.

Уроки з використанням комп'ютерних технологій, мультимедійних посібників, набувають нового забарвлення, проходять емоційно, виразно, в ігровій формі. Саме цей фактор є одним з основних причин виникнення пізнавального інтересу, а як у результаті проведення учнями пізнавальної діяльності і врешті решт отримання важливих знань та умінь [4].

Використання комп'ютерних технологій як засіб формування пізнавального інтересу також передбачає і самостійну роботу у вигляді навчальних проектів. У цьому процесі діти вчаться відтворювати свої думки, розбиратися в новій інформації, критично мислити, тощо.

Також, дуже важливе відношення вчителя до предмету та учнів, бо саме він є провідником до світу знань і він шукає способи зацікавити дітей. І саме комп'ютерні технології є одним з ефективних засобів для формування розвитку пізнавального інтересу, тому що вони мають багато переваг: наочність, інтерактивність, цікавість, тощо.

На нашу думку, застосування комп'ютерів – це технологізація особистісно-орієнтованого освітнього процесу, яка передбачає нове представлення не тільки навчального тексту, дидактичного матеріалу, а й створення якісно нових форм контролю за набуттям учнем компетентностей в ході навчально-пізнавальної діяльності, реалізацію суб'єктного принципу навчання, що складає основу сучасної освіти.

Перелік джерел посилання.

1. Вадимський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. Посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Соціолого-педагогічний словник / за ред. В.В. Радула. Київ : ЕксОб, 2004. 304 с.
3. Пучков І.Р. Виховання пізнавальних інтересів молодших школярів засобами нових інформаційних технологій / Молодь і ринок. 2015. № 6(125) С. 63 – 67.
4. Кравчук В.М. Формування і розвиток пізнавального інтересу учнів засобами інформаційно-комунікаційних технологій на уроках історії: стаття Рівне. 2018. URL: <http://navigator.rv.ua/formuvannya-i-rozvytok-piznavalnogo-interesu-uchniv-zasobamy-informatsijno-komunikatsijnyh-tehnologij-na-urokah-istoriyi/> (дата звернення: 11.11.2021)